

MALMEN MONTESSORI  
info@malmen.com

2024-06-25

1 (22)

Dnr- SI 2023:9502

# Beslut

---

efter planerad kvalitetsgranskning vid Malmen  
Montessori i Borås kommun

## Inledning

---

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Malmen Montessori avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen samt av skollagens bestämmelser om huvudmannens styrning och stöd.

### Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

### Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden samt huvudmannens styrning och stöd inom det femte området. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

### Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Malmen Montessori i följande utsträckning:

#### **Rektors ledarskap**

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever ges samma förutsättningar, oberoende av könstillhörighet.

### **Undervisning**

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver se till att skapa en tydligare struktur i undervisningen och att samtliga elever får det lärarstöd de behöver för att tillgodogöra sig undervisningen.

### **Trygghet och studiero**

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver se till att stärka skolenhetens samlade arbete för att skapa och upprätthålla gemensamma strategier och förhållningssätt när det gäller studiero.

### **Bedömning och betygssättning**

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

### **Huvudmannens styrning och stöd**

Huvudmannen stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

### **Uppföljning**

Huvudmannen ska senast den **2025-02-04** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till [dokument.goteborg@skolinspektionen.se](mailto:dokument.goteborg@skolinspektionen.se), eller per post till, Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2023:9502) i de handlingar som sänds in.

|  |
|--|
|  |
|  |

## Skolinspektionens bedömning

---

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

### Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Malmen Montessori leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Rektorn skapar en god grund för utveckling av undervisningen genom att en uppföljning och analys av skolenhetens kunskapsresultat görs i relation till hur undervisningen bedrivs. Därutöver försäkrar sig rektorn om att undervisningen genomsyras av ett värdegrundsarbete. Rektorn har vidare en uppföljning av vilka förutsättningar lärarna har för att bedriva en undervisning av god kvalitet och fördelningen av resurser utgår från de behov som analysen visar. Rektorn skapar välfungerande förutsättningar för lärarna att samverka och ser också till att ett lärande sker i kollegiet. Vidare ser rektorn till att skolenhetens arbets- och förhållningssätt tillämpas av alla lärare och organisationen präglas också av tydliga mandat och roller. Rektorn ser till att obehöriga lärare får stöd i planering av undervisningen och betygsättningen av behöriga lärare. På skolenheten finns ett visst strategiskt jämställdhetsarbete som rektorn styr och leder, men detta kan utvecklas.

#### *Uppföljning och analys*

Granskningen visar att rektorn skapar sig en god grund för utveckling av undervisningen genom att följa upp och analysera skolenhetens kunskapsresultat, värdegrundsarbetet, undervisningens genomförande och dess förutsättningar. Fördelningen av resurser utgår från de behov som analysen visar. Av inskickat material och intervjuer framgår att en uppföljning av kunskapsresultaten i samtliga ämnen och

årskurser sker vid mitten och slutet av varje termin. Rektorn genomför en uppföljning av undervisningen där hen får en samlad bild av undervisningens kvalitet genom att bland annat genomföra strukturerade observationer av undervisningen. Rektorn samtalar med lärarna om resultaten av observationerna och tillsammans med lärarna ställer de upp mål för undervisningen. Skolenhetens förstelärare genomför också lektionsobservationer där de delger sina iakttagelser till skolledningen. Biträdande rektorer deltar vidare i arbetslagsmöten och reflekterar tillsammans med lärarna om hur undervisningen fungerar. Rektorn följer vidare upp att lärarna bedriver ett värdegrundsarbete i undervisningen genom att de biträdande rektorerna bland annat tar upp det i samband med arbetslagsmöten. Rektorn ser också till att skolenhetens så kallade sociala resursplan, som omfattar läroplanens värdegrundsarbete, är förankrad och tillämpas i undervisningen. Rektorn följer också upp lärarnas förutsättningar för att kunna genomföra en god undervisning. Det handlar bland annat om att se till att det finns tillräckligt med personal anställd utifrån verksamhetens behov och att följa upp och förbättra lärarbehörigheten. En analys av resultaten i förhållande till undervisningens genomförande genomförs av samtliga lärare enskilt, i ämnesgrupper och av skolans ledningsgrupp där aspekter som kunskapsresultat utifrån kön och i olika ämnen finns med. Utifrån analysen av skolenhetens samlade resultat identifieras utvecklingsområden och till dessa finns en plan för genomförande. Utvecklingsområden som skolenheten arbetar med innevarande läsår (2023/24) är bland annat läs- och skrivutveckling, problemlösning i ämnet matematik och att utveckla elevernas förståelse av begrepp i undervisningen. Därutöver finns utvecklingsområden som att följa upp rutinerna för närvarorapportering, att förbättra rutinerna för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd etc. Det finns en tydlig struktur för att fördela resurser utifrån identifierade behov. Bland annat tillsätts extra lärarresurs i vissa elevgrupper och ämnen.

### *Ledning och organisation*

Skolinspektionens granskning visar att rektorn skapat en ändamålsenlig organisation som ger förutsättningar för lärarna att samverka och att ett kollegialt lärande som ger avtryck i undervisningen kan äga rum. Enligt inskickad dokumentation och intervjuer diskuteras elevernas utveckling och lärande i samband med den mötesstruktur som finns upprättad. Lärare träffas också i ämnesgrupper för att samplanera undervisningen samt i så kallade utvecklingsgrupper där arbetet sker utifrån de utvecklingsmål som identifierats i skolenhetens uppföljning och analys av verksamheten. Det sker en kontinuerlig uppföljning av det kollegiala lärandet genom att skolledningen och förstelärare för en dialog om arbetet. Samtliga intervjuade beskriver att roller och mandat är tydliga på skolan och att rektorn ser till att arbets- och förhållningssätt tillämpas av skolans personal. Detta genom att rutiner finns

upprättade för skolans arbetsprocesser. Lärare som inte följer överenskomna arbetssätt får påminnelser och stöd för att kunna komma till rätta med sitt arbete. Rektorn ser också till att obehöriga lärare får stöd i planering av undervisningen och betygsättningen av behöriga lärare.

### *Jämställdhetsarbete*

Av Skolinspektionens granskning framkommer att det på skolenheten till viss del finns ett strategiskt jämställdhetsarbete som rektorn leder och styr men arbetet kan utvecklas. Av intervjuer och inskickat material framkommer att rektorn gör en uppföljning av bland annat flickors respektive pojkars kunskapsresultat och närvaro. Lärare genomför också observationer där de ser på talutrymme och lärarnas bemötande av elever där bland annat könstillhörighet är en aspekt. Det anges i informationsinhämtningen att ett förbättringsområde när det gäller att följa upp flickors och pojkars förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen är att ta ut resultat i skolklimatsenkäter utifrån parametern könstillhörighet. Skillnader i resultat för flickor och pojkar diskuteras och analyseras till viss del på skolenheten. Vid olika år har olika behov för pojkar och flickor identifierats men i verksamheten har de haft svårt att urskilja tydliga och återkommande mönster när det gäller flickors och pojkars förutsättningar i utbildningen. Åtgärder sätts till viss del in för att komma till rätta med vissa mönster som identifieras. Bland annat pågår ett arbete som handlar om att utveckla tilliten till vuxna bland en grupp pojkar.

### **Identifierat utvecklingsområde**

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever ges samma förutsättningar, oberoende av könstillhörighet.

Skolinspektionens granskning visar att det på Malmen Montessori finns ett visst strategiskt jämställdhetsarbete men att detta kan utvecklas. Även om rektorn följer upp resultat utifrån aspekten flickor – pojkar och vissa enskilda insatser vidtas behöver rektorn styra så att arbetet blir mer strategiskt och systematiskt.

Enligt skollagen och läroplanen ska skolan aktivt och medvetet främja flickors och pojkars lika rätt och möjligheter oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar att synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn påbörjar ett strategiskt jämställdhetsarbete för att säkerställa att alla elever, oavsett könstillhörighet, ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Ett sätt att utveckla ett strategiskt jämställdhetsarbete kan exempelvis vara att rektorn ser till att det på samtliga medarbetarsamtal systematiskt följs upp hur all personal på skolenheten aktivt och medvetet arbetar med jämställdhet. Vidare bör rektorn analysera till exempel anmälningar om kränkande behandling och mönster som synliggörs genom elevhälsans arbete ur ett jämställdhetsperspektiv. Rektorn behöver också följa upp undervisningen och utbildningen för att undersöka om det finns strukturer som bidrar till att skapa och vidmakthålla könsskillnader. Det kan även handla om att rektorn följer upp att lärare tar vara på de moment som finns i kursplanen för att undervisa om jämställdhet. Undervisningen ska stimulera eleverna att diskutera jämställdhet i samhället och i skolan. Rektorn kan också behöva följa upp att lärare på ett medvetet sätt speglar dessa värderingar i undervisningens innehåll och i sin ämnesdidaktik. Ytterligare ett sätt kan vara att rektorn utformar gemensamma strategier på skolenheten för hur jämställdhet inkluderas och genomsyrar undervisningen och utbildningen. Rektorn behöver följa upp att ett sådant arbete sker för att kunna leda arbetet vidare och för att försäkra sig om att varje lärare och all personal på skolan verkar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans undervisning och arbete.

## Undervisning

### Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Undervisningen är till viss del strukturerad samt innehåller också i viss utsträckning ett aktivt lärarstöd men syftet med undervisningen och lektionernas innehåll tydliggörs inte alltid. Vidare är undervisningen till viss del varierad när det gäller arbetsformer och arbetssätt. Undervisningen innehåller inslag som stärker elevernas motivation och lärarna anpassar undervisningen i viss utsträckning efter elevernas behov. Eleverna

ges viss möjlighet att delta i planeringen eller utvärderingen av undervisningen. Undervisningen innehåller inslag som ger eleverna möjlighet att ta ansvar för det egna lärandet.

#### *Motivation, stimulans och anpassning*

Granskningen visar att undervisningen innehåller vissa inslag som stärker elevernas motivation och att lärarna anpassar undervisningen efter elevernas behov. Lärare, elevhälsa och rektorer beskriver att de varierar sin undervisning för att göra den mer intresseväckande och för att skapa motivation hos eleverna. Det handlar om att göra det möjligt för eleverna att fördjupa sig i sådant de tycker är intressant och att planera och genomföra undervisningen så att den är ämnesövergripande. För eleverna i lågstadiet handlar det mycket om att eleverna lär sig genom bland annat experiment och utomhuspedagogik och eleverna i mellan- och högstadiet får möjlighet att under viss frihet arbeta med planering av sitt lärande enligt det arbetsschema som de får individuellt. De kan således växla arbetspass i olika ämnen på ett sätt som passar dem. I något ämne har dock eleverna framfört att de har svårt att lära och hålla motivationen uppe vilket skolläringen arbetar aktivt med. De intervjuade uppger också att det finns goda förutsättningar för att anpassa undervisningen efter elevernas behov. Bland annat och genomför extra genomgångar med de elever som har behov av det och elever får vid behov uppgifter med olika svårighetsgrad.

#### *Elevernas delaktighet i sitt eget lärande och i undervisningen*

Granskningen visar att eleverna till viss del ges möjlighet att delta i planeringen eller utvärderingen av undervisningen. Undervisningen innehåller inslag som ger eleverna möjlighet att ta ansvar för det egna lärandet. Lärarna säger att eleverna få vara med och bestämma om planering och innehåll i ett visst ämne, till exempel om de vill fördjupa sig i ett visst ämne eller hur de vill redovisa sina kunskaper. Ibland får elever i lågstadiet utvärdera lektioner med hjälp av exit tickets och eleverna i mellan- och högstadiet får i klassråd och rektorsråd diskutera vad de tycker om undervisningen. Elever säger emellertid att de sällan får medverka i planering av innehåll och upplägg av i undervisningen och de uppfattar också att de sällan får frågor om vad de tycker om undervisningen. Undervisningen innehåller inslag där eleverna får ta ansvar för det egna lärandet genom att de till viss del och under lärarnas överseende och uppföljning får lägga upp sitt arbete med självstudier.



*Struktur, variation och aktivt lärarstöd*

I granskningen framkommer att undervisningen till viss del är strukturerad, varierad samt innehåller i viss utsträckning ett aktivt lärarstöd. Syftet med undervisningen och lektionernas innehåll tydliggörs vid vissa lektioner. Av inskickad dokumentation, intervjuer och lektionsobservationer framkommer att lärare skapar ett individuellt arbetsschema kopplat till varje elev. Lärarna följer upp dessa planeringar och till viss del styr de i vilken ordning och hur eleverna ska genomföra uppgifter även om eleverna också har stor frihet att välja ordning. Lärarna tillhandahåller eleverna dagsscheman över dagens innehåll men det saknas enligt biträdande rektorer tydliga lektionsstarter med angivna mål för undervisningen. Vid de lektioner Skolinspektionen besöker framgår det endast på någon enstaka lektion vad undervisningen ska innehålla genom att detta står på tavlan. Vid några lektioner går läraren muntligen igenom vad lektionen ska handla om och vad de ska arbeta med. Även om lärarna ibland går igenom med eleverna vad de ska lära sig och information om syfte och mål med undervisningen finns angivet i lärplattformen, så framgår att det inte är tydligt för eleverna vad de ska lära sig och varför. Elever säger också att de i vissa ämnen önskar mer genomgångar för att de ska förstå vad de ska lära sig och varför. De säger också att i vissa ämnen är det för långa genomgångar där läraren upprepar innehållet och där eleverna inte kommer vidare i sitt lärande. Skolinspektionen noterar vid genomförda lektionsobservationer att lektionerna sällan avslutas med att lärarna sätter lektionen i sitt sammanhang genom att exempelvis sammanfatta eller berätta vad som ska ske på nästa lektion i ämnet. Lärarna avslutar oftast lektionerna med att meddela eleverna att lektionen är slut och det är dags för rast. Eleverna uppger att de åldersintegrerade grupperna kan innebära att elever i den högre årskursen får mer hjälp och stöttning av lärarna i jämförelse med elever i den yngre årskursen. Rektorn säger att skolledningen är medvetna om problematiken och att de därför bland annat arbetar med två lärare i ämnen där det finns behov av att förbättra lärarstödet till eleverna. Vid Skolinspektionens observationer framkommer att lärarna ger eleverna stöd i att komma i gång med och vidare i sitt arbete genom att röra sig i klassrummet och vara behjälpliga när eleverna behöver stöttning. Några lärare säger att de gör observationer, vilket uppges är en central del inom ramen för Montessoripedagogiken, av eleverna under lektionerna och att de på så sätt identifierar vilka elever som behöver mer stöttning i sitt lärande. Även om lärarna uppger att de ger eleverna den hjälp de behöver så säger eleverna att de i en del ämnen får vänta länge på att få den stöttning de behöver och att de förväntas lösa uppgifterna på egen hand. Lektionerna innehåller till viss del en variation av arbetssätt och arbetsformer som lärarledda genomgångar, att se på film och besvara frågor enskilt, i grupp eller i helgrupp. Elever säger dock i intervju att i en del ämnen saknas en variation av arbetssätt. Det handlar om att eleverna får antingen skriftliga instruktioner eller så håller lärarna i vissa

gemensamma genomgångar. Därefter ska eleverna arbeta på egen hand i lärobok eller med instuderingsuppgifter.

### Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver se till att skapa en tydligare struktur i undervisningen och att samtliga elever får det lärarstöd de behöver för att tillgodogöra sig undervisningen.

Skolinspektionens granskning visar att det finns ett behov av att se över lektionernas struktur där lektionernas syfte och genomförande och även avslut klargörs i större utsträckning så att alla elever förstår vad lektionen syftar till, hur den är upplagd och vad som förväntas av eleverna. Därutöver visar Skolinspektionens granskning att inte alla lärare ger eleverna det lärarstöd som de behöver för att kunna tillgodogöra sig undervisningen på bästa sätt. Elever uppger att de inte alltid och i alla ämnen får det stöd som de behöver för att komma vidare i sitt lärande.

Enligt skollagen ska samtliga elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Enligt läroplanen för grundskolan ska undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna tydliggör vad lektionerna syftar till och vad de innehåller så att eleverna vet vad som förväntas av dem i undervisningen. Det är viktigt att läraren inte bara har tydliggjort syftet för sig själv utan det måste även vara tydligt för eleverna varför de ska arbeta med uppgifterna och på så sätt öka förståelsen för det egna lärandet och även motivationen att lära. Läraren behöver därmed på ett anpassat sätt utifrån elevernas behov och förutsättningar förmedla vad eleverna ska lära sig. I praktiken behöver läraren konkretisera målet med undervisningen för eleverna genom att till exempel tydliggöra syftet och vilka kunskaper som det är tänkt att eleven ska utveckla. Här handlar det om att läraren behöver kunna bryta ner målen i läroplanen och i kursplanerna i ämnen och ämnesområden till en nivå som är konkret och tillgänglig för eleverna. Ett sätt att konkretisera syftet är att läraren gör kopplingar till elevens vardag eller framtida liv och på så sätt förklarar an-

vändbarheten i det eleven ska lära sig. På så vis kopplas innehållet i kursplanen till såväl den aktuella situationen som till framtiden vilket skapar både sammanhang och motivation för eleven. Det är också viktigt att ta till vara de tillfällen som ges, som till exempel lektionsavslutningar, för att kunna synliggöra elevens lärande och också använda dessa tillfällen till reflektion över vad eleven lärt sig.

Skolinspektionen rekommenderar vidare att lärarna aktivt ger eleverna det lärarstöd som de behöver. Vid exempelvis gemensamma genomgångar behöver läraren ha strategier för att fånga alla elevers uppmärksamhet och för att säkerställa att de förstår innehållet. Samtliga lärare behöver hjälpa eleverna att komma i gång samt stödja och hjälpa dem under arbetets gång så att eleverna bibehåller engagemang i uppgiften. Vidare kan ett aktivt lärarstöd innebära att läraren ger tydliga instruktioner, förklaringar till begrepp om undervisningens innehåll. I det aktiva lärarstödet ligger också att kunna förklara samma sak på flera olika sätt och prova andra förklaringsmodeller om eleven inte förstår samt att på ett konstruktivt sätt vidta åtgärder om elever inte kommer i gång med sitt arbete.

## Trygghet och studiero

### Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. På skolenheten pågår ett förebyggande och främjande arbete med att skapa en trygg miljö för eleverna, vilket eleverna till viss del är delaktiga i. På Malmen Montessori genomförs till viss del ett arbete för att skapa studiero där eleverna också är involverade men arbetet är inte tillräckligt samlat där lärarna tillämpar gemensamma förhållningssätt.

### Trygghet

Skolinspektionens granskning visar att det på skolenheten pågår ett förebyggande och främjande arbete med att skapa en trygg miljö för eleverna. Utifrån inskickat material och intervjuer framkommer att rektorn och personalen arbetar aktivt och målmedvetet för att skapa en trygg skola för eleverna. För att kartlägga elevernas

upplevelse får eleverna besvara frågor i en enkät och händelser i anmälan om kränkande behandling sammanställs och analyseras. Skolledningen har identifierat att elever upp till årskurs fem upplever att de är trygga samtidigt som elever i de äldre årskurserna i lägre grad upplever att de är trygga. Lärarna gör tillsammans med elevhälsa och skolledning en analys av enkätresultaten och identifierar tillsammans med rektorn eventuella behov av områden som de sedan arbetar med för att förbättra tryggheten för eleverna. Exempel på platser/händelser situationer som eleverna har upplevt som otrygga är raster med lägre grad av struktur eftersom incidenter mellan elever oftare sker då. Även promenaden till idrottshallen upplevs som otrygg av framför allt de yngre eleverna. Studiecoacher och en elevcoach har anställts för att tillsammans med lärare arbeta främjande med elevernas trygghet i exempelvis skolenhetens korridorer. För att öka tryggheten vid raster arbetar lärare tillsammans med elever och rektorsråd med att anordna meningsfulla aktiviteter för eleverna i de olika åldrarna. Ett främjande och åtgärdande arbete för att skapa en trygg miljö för eleverna sker även vid mentorstid där bland annat samspel i sociala plattformar har diskuterats i alla klasser. Även andra frågor kopplade till läroplanens och kursplanernas skrivningar om allas lika värde, trygghet och rätt att få vara sig själva tas upp i en så kallad social kursplan i samband med mentorstid och i undervisningen i olika ämnen. Elever uppger att de ibland uppfattar att lärarna inte tar tag i incidenter som sker elever emellan och att de upplever att inte några insatser görs för att tryggheten ska öka. Personalen säger att de känner till att det finns elever som har denna uppfattning och att det finns ett ökat behov av att synliggöra det arbete som genomförs av lärarna så att eleverna kan känna sig trygga med att åtgärder genomförs av lärarna i en process.

### *Studiero*

Granskningen visar att det på Malmen Montessori till viss del finns ett aktivt arbete för att skapa studiero där samtliga elever är involverade men arbetet är inte tillräckligt samlat där lärarna tillämpar gemensamma förhållningssätt. Av intervjuer framgår att studieron är utmanande i vissa klasser och att en uppföljning av hur studieron fungerar sker genom att lärare, rektor och elevhälsan samtalar om detta. Elever säger att det är högljutt ibland i undervisningen och att det gör att de har svårt att koncentrera sig. Lektionsobservationer visar också att studieron i några fall brister och där vissa elever pratar och rör sig i klassrummen utan syfte vilket leder till att de och andra elever emellanåt tappar koncentrationen i undervisningen. För att komma till rätta med studieron samtalar lärarna med eleverna om studiero/studiefokus och att detta inte alltid behöver innebära att det är knäpptyst i klassrummet. Lärarna samtalar med eleverna om regler för hur det ska vara i klasserna med trygghet och studiero. Eleverna säger dock att reglerna inte alltid efterföljs av eleverna och att det bland

annat förs diskussioner med rektorn i rektorsrådet om hur studieron kan förbättras. Rektorn och de biträdande rektorerna säger att det finns lärare som behöver utveckla ledarskapet i klassrummet och att studieron därför varierar i undervisningen. Rektorerna säger att de behövs ytterligare diskussioner med vissa lärare om vikten av att skapa studiero och att de också vidtagit åtgärder som att samla in mobiltelefoner för att främja en mer fungerande studiero.

### **Identifierat utvecklingsområde**

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver se till att stärka skolenhetens samlade arbete för att skapa och upprätthålla gemensamma strategier och förhållningssätt när det gäller studiero.

Skolinspektionens granskning visar att även om det finns ett visst arbete för att komma till rätta med studieron på Malmen Montessori så behöver arbetet stärkas. Detta för att både skapa och upprätthålla studieron.

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Enligt läroplanen ska alla som arbetar på skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Vidare framgår av läroplanen att skolans mål är att varje elev tar ett personligt ansvar för sina studier och sin studiemiljö. För att åstadkomma ett effektivt arbete med studiero krävs att skolan som helhet har ett gemensamt förhållningssätt kring detta arbete. Det är skolans och ytterst rektorns ansvar att skapa en sådan skolmiljö.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn tillsammans med lärarna utvecklar gemensamma förhållningssätt och strategier i arbetet med att skapa och upprätthålla studiero. I arbetet bör samtliga elever vara delaktiga. Lärarna kan på lektionerna, tillsammans med eleverna, kontinuerligt diskutera studiero och vad som krävs för att skapa studiero. För att skapa en miljö på skolan där all undervisning präglas av studiero behöver också fungerande forum skapas för lärarna att diskutera och komma överens om gemensamma strategier och förhållningssätt. I detta arbete kan lärarna till exempel delge varandra goda exempel.

## Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Rektorn analyserar skillnader och avvikelser i kunskapsresultat i olika ämnen samt resultat på nationella prov och slutbetyg i syfte att säkra en likvärdig bedömning. Rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra omdömen och betyg och rektorn ser till att lärarna använder sig av olika metoder och bedömningsunderlag för att göra likvärdiga bedömningar.

### *Diskussion och analys av omdömen och betyg*

Skolinspektionens granskning visar att rektorn i syfte att säkra en likvärdig bedömning analyserar skillnader i bedömning och betyg i olika ämnen samt resultat på nationella prov och slutbetyg. Av intervjuer och inskickat material framgår att rektorn analyserar betygssättningen så att den är likvärdig samt resultaten av nationella prov jämfört med betyg så att eventuella avvikelser i betygssättningen kan identifieras och motiveras. Uppföljningen och analysen av betygssättningen tar upp skillnader mellan slutbetyg och nationella prov, betygssättning i olika klasser och ämnen och hur betygen ser ut för flickor och pojkar. Därutöver framgår att rektorn delger lärarna en sammanställning av betygsunderlagen och rektorn tar upp frågor om betygssättningen med lärare och i ämneslag om funderingar och frågor uppstår och där lärarna får förklara och motivera eventuella avvikelser.

### *Kvalitetssäkring av omdömen och betyg*

Av granskningen framgår att rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra omdömen och betyg och rektorn ser också till att lärarna använder sig av olika metoder och bedömningsunderlag för att göra likvärdiga bedömningar. Mötestid avsätts för sambedömning och kvalitetssäkring av betyg och lärarna arbetar gemensamt med utformning av bedömningsunderlag. Bland annat har de nya läroplanerna och förutsättningar för betygssättning diskuterats. Bland annat sker det genom konkret arbete i ämnesgrupper eller i arbetslag där lärarna arbetar med bedömning av elevernas kunskaper och arbete sker också i ämnespar där två lärare som undervisar eleverna i samma ämne kalibrerar sina bedömningar. Sambedömning

av nationella prov sker genom att samtliga lärare för årskurserna ett till tre respektive fyra till sex deltar i rättningen av nationella prov.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

## Huvudmannens styrning och stöd

### Författningsstöd

2 kap. 2, 8 a, 13, 18 och 34–35 §§, 4 kap. 7–8 §§ skollagen

3 kap. 1 och 4 §§, 5 kap. 1 § kommunallagen

Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Huvudmannen gör självständiga bedömningar av verksamheten på skolenheten och tar ett tydligt ansvar för att det finns en långsiktighet och systematik för att skapa rätt förutsättningar för undervisningen. Huvudmannen ger ett behovsanpassat och fortlöpande stöd till rektorn och det finns en tydlighet i roller och ansvar för huvudmannen respektive rektorn. Vidare visar granskningen att det finns rutiner för att hantera klagomål och anmälningar om kränkande behandling.

### *Långsiktighet och systematik avseende förutsättningar för god undervisning*

Av Skolinspektionens granskning framgår att huvudmannen tar ett tydligt ansvar för att det finns en långsiktighet och systematik för att skapa rätt förutsättningar för undervisningen. Av inskickat material och intervjuer framgår att skolenheten har en hög andel behöriga lärare och att huvudmannen prioriterar och ser till att lärare som saknar lärarbehörighet blir behöriga. Genom ett systematiskt kvalitetsarbete, där bland annat uppföljning och analys av kunskapsresultat, skolklimatsenkäter och undervisningen ingår, identifierar huvudmannen hur resurser ska fördelas. Utifrån uppföljning och analys har också satsningar gjorts i de naturorienterande ämnena och i matematik genom att bland annat använda sig av två lärare i undervisningen. Huvudmannen följer också upp och ser till att lokaler är ändamålsenliga för verksamheten och att det finns adekvat tillgång till läromedel och annat lärmaterial. Även personalens behov av kompetensutveckling följs upp genom medarbetarsamtal och behov prioriteras och tillgodoses från huvudmannen. Huvudmannen bedömer att de med tillgängliga resurser har goda förutsättningar för att bedriva en god utbildning och att de kan hålla relativt små elevgrupper i undervisningen. Dialog sker mellan

huvudmannen med rektor och elev- och personalrepresentanter för att säkerställa att materiella och personella förutsättningar matchar verksamhetens behov.

#### *Behovsanpassat stöd till rektor*

Skolinspektionens granskning visar att huvudmannen, främst genom skolchefen, ger ett behovsanpassat och fortlöpande stöd till rektorn. Detta stöd bygger på en god kännedom om den verksamhet som bedrivs på skolenheten. Av intervju framgår att rektorn dagligen träffar skolchefen vid både planerade och spontana tillfällen. Stöd ges bland annat när det gäller operativa och strategiska beslut och frågeställningar kopplade till bland annat tjänster och behörighet utifrån elevgruppers behov. Stödet kan också handla om hantering av juridiska frågeställningar. Rektorns behov av kompetensutveckling kartläggs genom medarbetarsamtal och tillgodoses av huvudmannen och genom kompetensutveckling som rektorn får i ett nätverk för montessoriskolor.

#### *Självständig aktör, roller och ansvarsfördelning*

Skolinspektionens granskning visar att huvudmannen styr genom att göra självständiga bedömningar av verksamheten på skolenheten. Vidare ser huvudmannen till att det finns en tydlighet i roller och ansvar och att dessa är kända både inom huvudmannens och inom skolenhetens organisation. Av intervjuer framgår att huvudmannen använder ett årshjul för kvalitetsarbetet i styrelsen och att en uppföljning av verksamheten sker fyra gånger per år utifrån olika parametrar som betyg- och kunskapsresultat, enkäter, incidentrapportering, anmälningar om kränkande behandling och ekonomiska resultat. Utifrån kunskapsresultat och resultat av trygghetsenkäter gör huvudmannen självständiga analyser, ställer frågor till rektorn och utformar utvecklingsområden. Huvudmannen utformar mallar för rapporter för att säkerställa att underlagen de får från rektor håller tillräcklig kvalitet. I senaste uppföljningen och budgetarbetet har de identifierat lägre resultat och gjort extra satsningar i de naturorienterande ämnena och i matematik. Andra satsningar som genomförs i samband med huvudmannens systematiska kvalitetsarbete är en satsning på språkutvecklande arbetssätt för hela skolan där förstelärare har arbetat med en lässatsning. Styrelsen fokuserar också mycket på värdegrundsarbete för att stärka det förebyggande arbetet mot våld och hot i skolan framför allt mot personal. Huvudmannen har en tydlig delegationsordning där ansvarsfördelning mellan olika roller och mandat är tydligt definierade. Styrelsen har identifierat att det har varit en utmaning med en föräldradriven skola där särintressen och jäv kan förekomma. För att hantera detta har huvudmannen arbetat för att få ändamålsenlig styrelse med tydliga roller och kompetens. Den operativa verksamheten hanteras av rektorn medan



strategiska frågor som kan ha operativ verkan hanteras av styrelsen. Styrelsen hanterar resursfördelning på strategisk nivå men lämnar operativa detaljer, som specifika inköp, till verksamheten. De granskar också att gränsdragningar, funktioner och ansvar fungerar enligt uppställda krav.

#### *Oberoende aktör vid klagomål och kränkingsanmälningar*

Granskningen visar att huvudmannen har rutiner för att hantera klagomål och anmälningar om kränkande behandling. Huvudmannen utreder också klagomålsärenden oberoende av rektorn. Av intervjuer och inskickat material framgår att huvudmannen har en rutin för klagomål gällande skolverksamheten på Malmen Montessori. Denna rutin finns att ta del av på Malmen Montessoris hemsida. Representanter för huvudmannen berättar att klagomål utreds av rektor och där huvudman tar del av rektorns utredning och sedan gör huvudmannen en bedömning av om utredning och insatser är tillräckliga och rimliga.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

#### **På Skolinspektionens vägnar**

**X** Camilla Adler

Beslutsfattare  
Signerat av: Camilla Adler

**X** Katrin Söderlind

Föredragande  
Signerat av: Katrin Söderlind

I handläggningen av ärendet har även utredare Ann Edvinsson medverkat.

## Bilaga 1: Underlag för bedömning

---

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Tio lektionsobservationer.
- Tre gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

### Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö? I detta område granskas hur huvudmannen arbetar med att vara en självständig aktör i arbetet mot att nå de nationella målen.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:  
[www.skolinspektionen.se](http://www.skolinspektionen.se)

## Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

---

Skolinspektionen besökte skolenheten den 14-17 maj 2024. Besöket genomfördes av Katrin Söderlind och Ann Edvinsson.

Malmen Montessori är skola är en fristående grundskola belägen i Borås kommun. Läsåret 2023/24 har skolenheten 532 elever i årskurserna 1-9. Skolenheten leds av en rektor och två biträdande rektorer. Undervisningen sker åldersintegrerad.

## Redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av påtalade utvecklingsområden vid planerad kvalitetsgranskning

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har arbetat med de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat i samband med den planerade kvalitetsgranskningen.

En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt.

Utvecklingsområde 1:

**Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever ges samma förutsättningar, oberoende av könstillhörighet.**

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:

Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Utvecklingsområde 2:

**Rektorn och lärarna behöver se till att skapa en tydligare struktur i undervisningen och att samtliga elever får det lärarstöd de behöver för att tillgodogöra sig undervisningen.**

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:

Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Utvecklingsområde 3:

**Rektorn och lärarna behöver se till att stärka skolenhetens samlade arbete för att skapa och upprätthålla gemensamma strategier och förhållningssätt när det gäller studiero.**

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:

Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: